

Nammarievdadusa dieđáhus

*Diedáhus sáddejuvvo dan gielda álbmotregistarii gos dieđáhusa gustojeaddji lea registrerejuvvon ássin.
Ferte addot sierra dieđáhus juohke olbmos guhte lea rievdadeamen namas.
Geahča bagadusa siidu 3.*

Olles namma ovdal nammarievdadusa

Goargu	Ovdanamma	Gaskanamma
Riegádan beaivi, mánnu, jahki, pers.nr. 	Ássančujuhús	Ássangiella

Olles namma maŋŋil nammarievdadusa

Goargu	Ovdanamma	Gaskanamma
Čatnasupmi dieđihuvvon nammii (geahča bagadusa)		
Čuovvovaš álbmotregistara mildosat/duodaštusat čuovusin (geahča bagadusa)		

Nammarievdadusa sivva

(ii dárbbas álo devdojuvvot, geahča bagadusa)

Diediheadji vuolláičála. Jos dieđáhus gusto mánnái badjel 12 jagi, mánná ferte ieš čállit vuollái ja miedihit dieđáhussii.
Máná vuolláičála dás doaibmá dohkkehussan.

Báiki ja dáhton	Namma
-----------------	-------

Nammarievdadus mánnái vuolil 18 jagi

Čuovvovaš devdo dušše jos diedáhus gusto mánnái vuolil 18 jagi. (Geahča bagadusa)

Bija ruossa dasa lea go vanhemiin oktasaš vanheno vddasvástádus, vai lea go ovttá vanhemiis okto vanheno vddasvástádus: Oktasaš vanheno vddasvástádus: ☐ Okto vanheno vddasvástádus: ☐		
Čuvge vanhema nama ja čujuhusa geas ii leat vanheno vddasvástádusas oassi: Namma Čujuhus		
Eatni vuolláičála geas lea vanheno vddasvástádusas oassi	Áhči vuolláičála geas lea vanheno vddasvástádusas oassi	Dáhton

Áhččebeallin/Eadnebeallin/Biebmovánhemin miedihán diedáhussii

(gusto go rievdaduvvo áhččebealli, eadnebealli dahje biebmovánhema goargui ja/dahje gaskanammii)
Áhččebealli/eadnebealli/biebmovánhema vuolláičála

Eallinguoibmin miedihán diedáhussii

(gusto go rievdata eallinguoimmi goargui ja/dahje gaskanammii. Eallinguoimmiide geain eai leat ovttaskas mánát, vuolláičála doaibmá maiddá iješulggaštussan ahte eallinguoimmit leaba ovttá sajis eloštan uhčimusat guokte jagi. Geahča bagadusa)
Eallinguoimmi vuolláičála

Álbmotregistara beales

Álbmotregisttar lea dohkkehan nammarievdadusa diedáhusa dán vuodul: Jos diedáhus gusto ovdanammii, bija dása ruossa: ☐		
Olles nama manjil nammarievdadusa		
Goargu	Ovdanamma	Gaskanamma
Dáhton, vuolláičála ja steampil		

Čatnasupmi

Sáhtá välljet goarggu ja gaskanama go namma lea goargun eanet go 200 olbmoss riikkas. Dakkár oktavuodas ii leat dárbu čilget makkár čatnasupmi lea nammii.

Jos namma ii geavahuvvo dáppe riikkas goargun, sáhtá dihto eavttuid mielde váldot odđa goargun dahje gaskanamma. Leage buorre ja almmut lea go namma dakkár odđa namma.

Dasto sáhtá välljet ee. čuovvovačča goargun:

- nama mii lea dahje lea leamaš máttar-máttarvánhema, máttarvánhema, ádjá dahje áhku dahje vanhemiid goargu dahje gaskanamma. Dát ii gusto ovdalis namaide maid lea alccesis váldán náittosdili dahje elošteami bokte.
- nuppi vanhema ovdanama oktan gehčosiin mii čájeha fuolkevuoda, dahje jos lea kultuvrra árbevierrun nu geavahit nama, ádjá dahje áhku ovdanama oktan gehčosiin mii čájeha fuolkevuoda.
- nama mii lea dahje lea leamaš nuppi vanhema dahje ádjá dahje áhku ovdanamma, go namma lea árbevierrun kultuvrras mii ii earut ovdanama ja goarggu.
- nama mii lea áhčče- dahje eadnebeali dahje biebmovánhema goargu dahje gaskanamma, ja son dasa miediha.
- nama mii lea dahje lea leamaš náittosguoimmi goargu dahje gaskanamma, ja maid ii leat alccesis váldán ovdalis náittosdilis dahje elošteamis.
- náittosguoimmi ovdanama goargun go namma lea árbevierrun kultuvrras mii ii earut ovdanama ja goarggu.

Guokte nama maid sáhtá váldit goargun, sáhtá váldit duppalgoargun goallosmearkkain.

Nama maid sáhtá váldit goargun, sáhtá váldit gaskanamma.

Diediheadji ferte čuvget makkár čatnasupmi lea háliiduvvon goargui ja/dahje gaskanammii, vrd. čuoggáid bajábealde.

Dokumentašuvdna

Náittosguoimmit geat leaba välljemin nama nammalága § 4 mielde, vuosttas lađas, ferteba čuovusin bidjat vihahusduođastusa.

Muhtun dilálašvuodain ferte čuovusin bidjat omd. gástaduođastusa, riegádusduođastusa, álbmotregistara váldoregistarkoartta mángosa jnv. sus gean nama háliida váldit. Diediheadji galggašii dakkár diliis gulaskuddat álbmotregistariin didoštít makkár dokumentašuvdnii lea dárbu.

Veadjá maid dárbu čuovusin bidjat sierra mearrádusa máná/mánáid vanhenoovddasvástádusa hárrái.

Nammarievdadusa sivva

Váldonjuolggadussan lea ahte ii sáhte váldit, rievdadit dahje sihkkut ovdanama ja goarggu eanet go oktii juohke logát jagi. Dát ráddjehus ii gusto go lea váldimin náittosguoimmi dahje eallinguoimmi goarggu, ja náittosguoimmi dahje eallinguoimmi ovdanama go namma lea árbevierrun kultuvrras mii ii earut ovdanama ja goarggu. Ii ge ráddjehus gusto go goargun lea váldimin áhčče- dahje eadnebeali, biebmovánhemiid dahje adoptiivvánhemiid goarggu. Dasa lassin ii gusto ráddjehus go lea máhcaheamen iežas ovdalis goarggu ja máhcaheamen ovdanama mii lea leamaš ovdal rievdadusa.

Jos háliida váldit, rievdadit dahje sihkkut goarggu dahje ovdanama eai ge bajábelde namuhuvvon spiehkasteami boade geavahussii, gáibi-

duvvojit “erenomáš sivat”. Diediheadji ferte almmostahttit manne son dáhttu nammarievdadusa.

Nammarievdadus mánáide vuolil 18 jagi

Vánhemat geain lea vanhenoovddasvástádus oassi, fertejit vuolláicállit nammadiedáhusa. Jos dušše nuppi vanhemiid lea vanhenoovddasvástádus, diedáhus galgá dohkkehuvtot – dainna eavttuin ahte lága eavttut muđuid leat čuvvojuvvon – vaikko nubbi vanhemiid lea vuostá namma-válljema.

Vaikko guktot vanhemiid lea vanhenoovddasvástádus oassi, diedáhus dušše nuppis sáhtá dohkkehuvtot jos dasa leat erenomáš sivat.

Álbmotregisttar viežžá de cealkámuša nuppi vanhemiid geas lea vanhenoovddasvástádus oassi, dalle go son ii leat vuolláicállán nammadiedáhusa.

Jos ii leat oktasaš vanhenoovddasvástádus, nammaláhka ii gáibit nuppi vanhemiid miedihit, geas ii leat vanhenoovddasvástádus oassi. Vánhemat geain ii leat vanhenoovddasvástádus oassi, eai leat oasá-láččat máná nammaáššis. Eaktun lea ahte eai deattuhuvvo vanhemiid oavilvat, geain ii leat vanhenoovddasvástádus oassi. Dát gusto maiddáii jos lea sáhka rievdadit su namas dahje su nammii. Son oazžu dattetge dieđu nammarievdadus.

Jos diedáhus guoská mánáid badjel 12 jagi, de máná iešge ferte miedihit. Ii gáibiduvvo ahte mánáid vuolil 12 jagi fertejit miedihit. Muhto mánáidlága mielde lea nu ahte “dađi mielde go mánáid čalgá, vanhemiid galget gulaskuddat mánáid ovdal go mearridit mánáid persovnnalaš áššiid. Mánáid oaviliidda galgá biddjot deaddu. Seammá gusto earáide gean luhtte mánáid orru dahje geaiguin mánáid lea dahkamuš”.

Nammaválljen elošteami oktavuodas

Eallinguoimmit sáhttet nama välljet nu go náittosguoimmit ge dáid eavttuid mielde: Párra ferteba leat eallinguimmežat dalle go diedáhus almmuhuvvo. Eallinguoimmi ferte miedihit nammarievdadussii. Jos eallinguoimmiin eai leat oktasaš mánáid, de lea eaktun ahte leaba leamaš elošteaddjin uhcimusat guokte jagi. Eallinguoimmit ferteba de julggaštít ahte leaba leamaš elošteaddjin nu guhká. Go elošteapmi lea loahpahuvvon, ii leat šat vejolašvuotta nama välljet mearrádusa mielde. Eaktun lea ahte elošteapmi loahpahuvvo go eallinguoimmit duođaid fáreba guovttit sadjá. Ii leat mearrideaddjin ahte soai eaba leat vel fárema dieđihan álbmotregistariin, go de duođaid leaba fáren guovttit sadjá. Dakkár oktavuodain elošteapmi atno leat loahpahuvvon. Dušše oanehis ja gaskaboddosaš ovttaeallinheaittiheami eai mielddisbuvttet ahte párra massiba elošteaddjistáhtusa.

Eanandoalodálu namma goargun dahje gaskanamma

Nammalága § 4 mielde, vuosttas lađas nr. 8, sáhtá eanandoalodálu namma dihto eavttuid mielde váldot goargun, dahje gaskanamma, vrd. nammalága § 9. Ferte čuvgejuvvtot ja nu guhkás go vejolaš duođastuvvtot gustoheadji diggelogahaneiseválddis gos eanan lea, eatnama dállo- ja geavahannummir, eatnama sturrodát ja geavahanvuohki, makkár namas eanandoalodálu lea fievrriduvvon vuodđogirjá, ja maiddáii matrikkela namma dahje maiddáii mo namma dábaláččat čállo dahje daddjo gilis dahje mo namma muđuid lea čálihuvvon eará almmolaš dokumeanttaide. Seamma láchkai berre čuvgejuvvtot lea go diediheadji dahje leaba go diediheadji vanhemiid leamaš dállo eai-geavahantuvvtot dahje geavaheadjin ja goas.